

Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης: 12800/2002

Πηγή: Αρμενόπουλος 2004, σελ. 87

Εργατικό ατύχημα. Μέτρα ασφάλειας κατά την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών. Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης, εφόσον οφείλεται σε πταίσμα του εργοδότη ή των προστηθέντων ή στη μη τήρηση των όρων ασφαλείας. Δεν αρκεί ότι το ατύχημα επήλθε από τη μη τήρηση όρων που επιβάλλονται από γενικές διατάξεις, όπως το άρθρο 662 ΑΚ. Έννοια εξαρτημένης εργασίας.

Δικαστής: Ιωάννης Χατζηχαραλάμους

Δικηγόροι: Θ. Παπαδόπουλος – Ι. Ρόβας, Γ. Ζαφειροπούλου, Ε. Σταμκόπουλος

(914 και 932 ΑΚ)

Για την ασφάλεια των εργαζομένων σε οικοδομές πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ασφαλείας κατά την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών. Ως μέτρα ασφαλείας θεωρούνται όλα τα μέτρα που αφορούν σε τεχνικά έργα και προβλέπονται από τις διατάξεις που εκάστοτε ισχύουν για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας (2 παρ. 2 ν. 1396/83). Όταν κατασκευάζεται τμήμα οικοδομικού έργου, τα μέτρα ασφαλείας υποχρεούνται να λάβουν, εφόσον ο κύριος του ακινήτου δεν εκτελεί ο ίδιος το έργο, ο εργολάβος και ο υπεργολάβος που είναι και συνυπεύθυνοι (αρ. 5, συνδ. με άρθρ. 4 του π.δ. 1396/83), ενώ ο μελετητής του έργου έχει υποχρέωση να συντάσσει μελέτη μέτρων ασφαλείας σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, και ο επιβλέπων του έργου έχει υποχρέωση να δίνει οδηγίες κατασκευής, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, και ο επιβλέπων του έργου έχει υποχρέωση να δίνει οδηγίες κατασκευής, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, για την εκτέλεση εργασιών αντιστηρίξεων, σταθερών ικριωμάτων και πίνακα διανομής ηλεκτρικού ρεύματος και να επιβλέπει την τήρηση των οδηγιών αυτών πριν από την έναρξη των εργασιών αυτών και περιοδικά κατά την εκτέλεσή τους (άρθ. 6, 7 παρ. 1 ν. 1396/83). Ειδικές διατάξεις των π.δ. 1073/1981 και 778/1980 προβλέπουν για τα μέτρα ασφαλείας, που πρέπει να λαμβάνονται στους χώρους εργασίας των οικοδομικών εργοταξιακών εργασιών. Ειδικότερα, οι χώροι και τα δάπεδα εργασίας, οι οδοί κυκλοφορίας και οι προσβάσεις των εργοταξίων πρέπει να κατασκευάζονται και να διατηρούνται ασφαλείς. Όταν δε εκτελούνται εργασίες σε χώρους και δάπεδα απέχοντα πλέον των 3 μέτρων από το έδαφος πρέπει να υπάρχει προστατευτικό κιγκλιδώμα και θωράκιο, ενώ αν αυτά τα δάπεδα εργασίας ή χώροι εργασίας απέχουν πλέον των 6 μέτρων από το έδαφος, πρέπει να υπάρχει δίχτυ ή άλλο υλικό ίδιας ελαστικότητας, που να εμποδίζει την ελεύθερη πτώση του εργαζομένου. Επίσης, τα πέρατα των ξυλοτύπων και των πλακών δέον όπως εξασφαλίζονται με ανθεκτικά προσωρινά κιγκλιδώματα και θωράκια ή δίχτυα (άρθρ. 37 παρ. 1 και 2 π.δ. 1073/1981). Τα μέτρα αυτά ασφαλείας δεν είναι απαραίτητα μόνον αν η εργασία υπ' αυτές τις συνθήκες πρόκειται να μη διαρκέσει πλέον της μίας μέρας αλλά εφόσον ο εργαζόμενος φέρει ζώνη ασφαλείας (άρθρ. 37 παρ. 2 του π.δ. 1073/81). Ανωμαλίες ή κοιλώματα των δαπέδων, όπως π.χ. οπές ή αύλακες, πρέπει να καλύπτονται ισόπεδα κατά τρόπο ασφαλή στο βάδισμα (άρθρ. 237 παρ. 3 π.δ. 1073/1981). Οι οδοί κυκλοφορίας του τόπου εργασίας πρέπει να είναι επαρκώς πλατείς και να είναι ελεύθεροι αντικειμένων και υλικών (άρθρ. 37 παρ. 7 π.δ. 1073/1981). Σε κάθε εργοτάξιο τηρείται, Ημερολογίου Μέτρων Ασφαλείας (άρθρ. 113 π.δ. 1073/1981). Περαιτέρω, οι εργολάβοι και οι υπεργολάβοι οφείλουν διαρκώς να καθοδηγούν τους εργαζομένους περί των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας καθ' όλη τη διάρκεια της ημερησίας εργασίας (άρθρ. 11 π.δ. 1073). Αυτός που από δόλο ή αμέλεια παραβαίνει τις υποχρεώσεις που ανωτέρω ορίζονται για τα μέτρα ασφαλείας των εργαζομένων σε οικοδομές, υπόκεινται σε ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 117 του π.δ. 1073/1981 και 9 του ν. 1396/83. Εξάλλου, κατά τη σαφή έννοια του άρθρου 1 του ν. 551/1915, όπως κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920, ως εργατικό ατύχημα από βίαιο συμβάν, που επήλθε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής σε εργάτη ή υπάλληλο, θεωρείται κάθε βλάβη η οποία είναι αποτέλεσμα βίαιης και αιφνίδιας επενέργειας εξωτερικού αιτίου, που δεν θα λάμβανε χώρα χωρίς την εργασία και την εκτέλεσή της υπό τις δεδομένες περιστάσεις εκτελέσεώς της (ΑΠ 29/92 ΝοΒ 41.702, ΑΠ

982/93, ΕλλΔνη 1995.164, ΕφΘες 1014/1996 ΕεργΔ 56.571). Από το συνδυασμό των προαναφερθεισών διατάξεων και αυτών των άρθρων 914 και 932 του ΑΚ προκύπτει ότι ο παθών εργατικού ατυχήματος ή οι κληρονόμοι του έχουν δικαίωμα να εγείρουν αγωγή του κοινού δικαίου και να ζητήσουν ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης, από τον εργοδότη του και τους λοιπούς προστηθέντες υπ' αυτού, εφόσον οφείλεται σε πταίσμα του ιδίου ή των προστηθέντων ή στη μη τήρηση των όρων ασφαλείας (ΑΠ 1029/93, ΕλλΔνη 1994.1570, ΟΛΑΠ 1117/86 ΕλλΔνη 1987.112). Τέτοιες διατάξεις είναι εκείνες που ειδικώς προβλέπουν τους όρους ασφαλείας των εργαζομένων, δηλαδή προσδιορίζουν τους όρους που πρέπει να τηρηθούν, μνημονεύοντας συγκεκριμένα μέτρα, μέσα και τρόπους προς επίτευξη της ασφαλείας των εργαζομένων, όπως είναι οι ειδικές διατάξεις που προαναφέρθηκαν (βλ. και άρθ. 1 του π.δ. 1073/1981). Δεν αρκεί δηλαδή ότι το ατύχημα επήλθε από τη μη τήρηση όρων οι οποίοι να επιβάλλονται από γενικές διατάξεις (π.χ. 662 ΑΚ ή μόνο από την κοινή αντίληψη, την υποχρέωση πρόνοιας και την απαιτούμενη στις συναλλαγές επιμέλεια, χωρίς να προβλέπονται από ειδική διάταξη νόμου (ΟΛΑΠ 26/95, ΔΕΝ 1996.237).

Στην προκειμένη περίπτωση, με την υπό κρίση αγωγή, όπως αυτή εκτιμάται από το δικαστήριο, ο ενάγων ιστορεί ότι ο δεύτερος, τρίτος, τέταρτος και πέμπτη εναγόμενοι ανέθεσαν στον πρώτο ενάγοντα, εργολάβο οικοδομών, την ανέγερση οικοδομής σε ιδιόκτητο οικόπεδό τους, που βρίσκεται στην οδό Κ.Β. αρ. ... στη Θεσσαλονίκη, έναντι εργολαβικής αμοιβής. Ότι αυτοί επιφύλαξαν για τον εαυτό τους τη διεύθυνση και επίβλεψη του έργου, το οποίο ανέλαβε να εκτελέσει ο πρώτος εναγόμενος εργολάβος με τα συνεργεία του έναντι του οποίου ανέλαβαν την υποχρέωση να χορηγούν τα υλικά κατασκευής του. Ότι σε εκτέλεση της συμβάσεως αυτής ο πρώτος εναγόμενος άρχισε να κατασκευάζει την οικοδομή των λοιπών εναγομένων. Ότι ο ίδιος εναγόμενος στις αρχές Ιουνίου 2000, προσέλαβε τον ενάγοντα, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, προκειμένου να τον απασχολήσει ως εργατοτεχνίτη οικοδόμο – μαρμαρά, στην τοποθέτηση των μαρμάρων της οικοδομής, έναντι συμφωνημένου ημερομισθίου. Ότι έκτοτε απασχολήθηκε στην οικοδομή, τοποθετώντας μάρμαρα μέχρι την 27.6.2000, οπότε κατά τη διάρκεια της εργασίας του στον κυκλικό εξώστη του τετάρτου ορόφου της οικοδομής και ενώ βρισκόταν σε ύψος 12 τουλάχιστον μέτρων από το έδαφος, στην άκρη του δαπέδου από όπου προσπάθησε να αποπερατώσει την τοποθέτηση των μαρμάρων του εξωτερικού τοίχου, στην προσπάθειά του να μετακινηθεί πάτησε πάνω σε σωρό συσσωρευμένων μπάζων, που κάλυπταν ολόκληρο το δάπεδο του εξώστη, με αποτέλεσμα να διασκορπιστούν και να τον παρασύρουν ώστε να πέσει από τον τέταρτο στον τρίτο όροφο της οικοδομής διότι δεν είχαν τοποθετηθεί προστατευτικά κιγκλιδώματα και θωράκιο τα οποία να εμποδίσουν την ελεύθερη πτώση του. Ότι το ατύχημα αυτό οφείλεται στην αποκλειστική υπαιτιότητα των εναγομένων, εργολάβου και ιδιοκτητών της οικοδομής, που δεν έλαβαν τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπουν οι διατάξεις των άρθρων 2, 3, 17, 21 του π.δ. 778/1980, 37 και 102 του π.δ. 1073/1981, τα οποία αναφέρονται στην αγωγή. Ότι από την πτώση του αυτή υπέστη βαριά κρανιοεγκεφαλική κάκωση και σοβαρά κατάγματα σε διάφορα μέλη του σώματός του, ώστε νοσηλεύτηκε στην εντατική μονάδα του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ επί δύομισι μήνες. Ότι εξαιτίας της σοβαρής βλάβης της υγείας του, που υπέστη από το ατύχημα, κατέστη ανίκανος ήταν 53 ετών και με τα εισοδήματα από την εργασία του συντηρούσε την οικογένειά του. Ότι από τον πρόωρο, αφνίδιο και σοβαρό τραυματισμό του υπέστη ηθική βλάβη, προς αποκατάσταση της οποίας πρέπει να του επιδικασθεί ανάλογη χρηματική ικανοποίηση ύψους 50.010.000 δρχ. ή 146.735,14 ευρώ. Με βάση το ιστορικό αυτό ο ενάγων, επιφυλασσόμενος για το ποσό των 10.000 δραχμών, αξίωση που προτίθεται να ασκήσει ενώπιον του ποινικού δικαστηρίου, ζητεί να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι, με απόφαση προσωρινά εκτελεστή, να καταβάλουν, και μάλιστα αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ο καθένας το ποσό των 50.000.000 δραχμών, με το νόμιμο τόκο από την ημέρα του ατυχήματος, άλλως από την επίδοση της αγωγής μέχρι την εξόφληση. Με το περιεχόμενο και το αίτημα αυτό η αγωγή, αρμόδια (άρθρα 14 παρ. 2, 16 αρ. 2, 22 και 35 ΚπολΔ) εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρ. 664 έως 676 ΚπολΔ). Αυτή είναι νόμιμη, καθώς στηρίζεται στις διατάξεις που προαναφέρθηκαν και σε αυτές των άρθρων 299, 481, 648, 651, 653, 914, 922 και 932 ΑΚ, 1 επ. π.δ. 1073/1981, 1 επ. ν. 1396/83, 1 επ. π.δ. 778/1980, 176, 907 και 908 ΚπολΔ. Το αίτημά της περί τοκοδοσίας είναι νόμιμο από την

επίδοση της αγωγής (ΑΠ 329/1992 ΕεργΔ 52.41), διότι ο ενάγων δεν επικαλείται προγενέστερη όχληση. Επομένως, πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω και κατά την ουσιαστική της βασιμότητα, αφού για το παραδεκτό της συζητήσεώς της έχει καταβληθεί το δικαστικό ένσημο που αναλογεί στο αντικείμενό της (βλ. το υπ' αριθμ. .../7.3.2002 διπλότυπο είσπραξης της Β' ΔΥΟ Θεσσαλονίκης και το υπ' αριθμ. .../7.3.2002 γραμμάτιο είσπραξης της Ε.Τ.Ε. που ο ενάγων επικαλείται και προσκομίζει νόμιμα).

Πρώτη βασική προϋπόθεση της ευθύνης του εργοδότη από εργατικό ατύχημα είναι η ύπαρξη εργασιακής σχέσης μεταξύ αυτού και του παθόντος ανεξάρτητα από την εγκυρότητα ή μη της σύμβασης εργασίας (Λ. Ντάσιος, Εργ. Δικον. Δίκ., έκδ. 1999, παρ. 452 σελ. 678, ΑΠ 960/1993 ΕλλΔνη 36.164). Εξάλλου από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648 και 652 ΑΚ και εκείνων του ν. 765/1943, ο οποίος κυρώθηκε με την 324 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 38 του ΕισΝΑΚ, προκύπτει ότι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υπάρχει όταν ο εργαζόμενος, που παρέχει την εργασία του με μισθό, ανεξάρτητα από τον τρόπο που καθορίζεται και καταβάλλεται αυτός, υποβάλλεται στη νομική εξάρτηση του εργοδότη, η οποία εκδηλώνεται με το δικαίωμα να ασκεί την εποπτεία και να ελέγχει την εργασία που παρέχει ο εργαζόμενος και να δίνει οδηγίες ως προς τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο εκτέλεσης της εργασίας, οι οποίες είναι υποχρεωτικές γι' αυτόν, ενώ αντίθετα, μίσθωση ανεξάρτητων υπηρεσιών, στην οποία δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του εργατικού δικαίου, υπάρχει όταν εκείνος που παρέχει την εργασία του δεν υποβάλλεται στον ανωτέρω έλεγχο (βλ. ΑΠ 1898/ 1987, ΝοΒ 36.1650, ΑΠ 893/1986, ΝοΒ 35.1211, ΑΠ 333/1988 ΝοΒ 37.249). Άλλωστε, η σύμβαση μισθώσεως έργου αποσκοπεί στην επίτευξη ενός τελικού αποτελέσματος, του οποίου η πραγμάτωση έναντι μιας πάγιας συμφωνημένης αμοιβής επιφέρει την αυτόματη λύση της σύμβασης και υπάρχει όταν τα μέρη, καθ' όλο το χρόνο που απαιτήθηκε για την αποπεράτωση του έργου, απέβλεπαν όχι στην παροχή της εργασίας καθαυτήν αλλά στο έργο που εκτελέστηκε, για την καλή εκτέλεση του οποίου ο εργολάβος έχει την ευθύνη και φέρει τον κίνδυνο μέχρι την παράδοσή του (ΑΠ 1475/1984 ΝοΒ 33.1005, ΑΠ 588/1977 ΝοΒ 26.209). Δοθέντος δε ότι ο όρος «εξαρτημένη εργασία» αποτελεί νομική έννοια, στο δικαστήριο απόκειται ν' αποφανθεί, με βάση το σύνολο των πραγματικών περιστατικών υπό τα οποία λειτούργησε η σχέση, αν υπάρχει ή δεν υπάρχει εξαρτημένη εργασία, χωρίς να δεσμεύονται από το χαρακτηρισμό που έδωσαν σ' αυτόν οι διάδικοι (ΑΠ 629/1979, ΕεργΔ 39.1166, ΕφΘες 3150/1997 ΕεργΔ 57.700).

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων στο ακροατήριο και τα έγγραφα που επικαλούνται και προσκομίζουν νόμιμα οι διάδικοι, μεταξύ των οποίων και τα έγγραφα τις ποινικής διαδικασίας (ΑΠ 154/92 ΕλλΔνη 33.814), τα οποία λαμβάνονται υπόψη στο σύνολό τους, έστω και αν δεν πληρούν τους όρους του νόμου ως πλήρη αποδεικτικά μέσα, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Οι δεύτερος, τρίτος, τέταρτος και πέμπτη εναγόμενοι, είναι συγκύριοι κατά ποσοστό $\frac{1}{4}$ εξ αδιαρέτου, ο καθένας από αυτούς, ενός οικοπέδου, εμβαδού 162, 18 τ.μ., που βρίσκεται στην οδό Κ.Β. αριθμός. ..., στο συνοικισμό Άνω Τούμπας Θεσσαλονίκης. Αυτοί δυνάμει του από 15 Δεκεμβρίου 1999 ιδιωτικού συμφωνητικού σύμβασης εργολαβίας (βλ. το συμφωνητικό αυτό που επικαλούνται και προσκομίζουν νόμιμα οι διάδικοι), επιθυμώντας την αξιοποίηση του οικοπέδου τους και έχοντας εκδώσει την υπ' αριθμ. .../2.5.1996 οικοδομική άδεια του Πολεοδομικού Γραφείου Θεσσαλονίκης, ανέθεσαν στον πρώτο εναγόμενο εργολάβο οικοδομών, να ανεγείρει στο ως άνω οικόπεδο, για λογαριασμό τους και με δαπάνες τους πολυώροφη οικοδομή, η οποία αποτελείται, σύμφωνα με την οικοδομική άδεια, από υπόγειο, πιλοτή και πέντε (5) ορόφους. Ως αμοιβή του συμφωνήθηκε το ποσό των 4.500.000 δραχμών. Επιβλέπων μηχανικός ορίστηκε ο αρχιτέκτων μηχανικός Κ.Γ.. Σε εκτέλεση της σύμβασης αυτής ο πρώτος εναγόμενος άρχισε να ανεγείρει την οικοδομή. Για την ανοικοδόμησή της χρησιμοποίησε το συνεργείο εργατοτεχνικών οικοδόμων που ο ίδιος διέθετε, ενώ για τις επιμέρους εργασίες των υδραυλικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, το βάψιμο, την τοποθέτηση γύψινων και των κτιγκλιδωμάτων και λοιπών σιδηροκατασκευών στην οικοδομή, χρησιμοποίησε συνεργεία υπεργολάβων (βλ. τις προσφορές και τους τελικούς λογαριασμούς των Δ.Β., υδραυλικού Π.Σ., ηλεκτρολόγου μηχανικού, Ζ.Λ., ελαιοχρωματιστού, Τ., αγνώστου επωνύμου, τεχνίτη γύψινων και την ανυπόγραφη προσφορά τεχνίτου σιδηροκατασκευών, που επικαλείται και προσκομίζει νόμιμα ο πρώτος εναγόμενος). Ο ενάγων τεχνίτης οικοδόμος-

μαρμαράς, με προϋπηρεσία τουλάχιστον τριάντα (30) ετών, διατηρούσε συνεργείο τοποθέτησης μαρμάρων σε οικοδομές. Για το σκοπό αυτό διέθετε κατάλληλα προς τούτο εργαλεία κοπής και τοποθέτησης μαρμάρων. Χρησιμοποιούσε δε βοηθό, του οποίου το ημερομίσθιο κατέβαλλε ο ίδιος (βλ. την κατάθεση του μάρτυρα απόδειξης). Στις αρχές Ιουνίου 2000 ο πρώτος εναγόμενος συνήψε με τον ενάγοντα σύμβαση έργου, δυνάμει της οποίας το τελευταίος ανέλαβε την υποχρέωση να τοποθετήσει τα μάρμαρα της ως άνω οικοδομής. Η αμοιβή του συμφωνήθηκε, για κάθε μία από τις οικοδομικές εργασίες που θα πραγματοποιούσε τοποθετώντας μάρμαρα, 1) λαμπάδες προς 1.000 δρχ. το τρέχον μέτρο, 2) μπαλκόνια προς 1.000 δρχ. το τρέχον μέτρο, 3) στρώσεις προς 1.500 δρχ. το τετραγωνικό μέτρο, 4) σκάλα προς 1.500 δρχ. το τρέχον μέτρο, 5) σκαλομέρια προς 500 δρχ. το ζεύγος, 6) σοβατεπιά προς 500 δρχ. το τρέχον μέτρο, 7) επένδυση εισόδου προς 3.000 δρχ. το τετραγωνικό μέτρο, 8) κούρμα στρογγυλά μπαλκόνια προς 1.500 δρχ. το τρέχον μέτρο και 9) λούστρο απλό προς 2.500 δρχ. το τετραγωνικό μέτρο (βλ. τη χωρίς ημερομηνία προσφορά του με τον συνημμένο σ' αυτήν λογαριασμό που επικαλείται και προσκομίζει νόμιμα ο πρώτος εναγόμενος, σε συνδυασμό με την κατάθεση του μάρτυρα απόδειξης – γιου του ενάγοντος). Σε εκτέλεση της σύμβασης αυτής ο ενάγων τοποθέτησε τα μάρμαρα στην οικοδομή των εναγομένων. Στις 27.6.2000 και περί ώρα 11.00, ο ενάγων, κατά την εκτέλεση της εργασίας του, προσπαθώντας να στοκάρει τον αρμό της ορθομαρμάρωσης της πόρτας του μπαλκονιού του τετάρτου ορόφου που απείχε μόλις πενήντα (50) εκατοστά από το τέλος του μπαλκονιού και στην προσπάθειά του να μετακινηθεί, πάτησε σε σωρό συσσωρευμένων μάζων που κάλυπτε το δάπεδο στο σημείο εκείνο, με αποτέλεσμα να διασκορπιστούν τα μάζα και να τον παρασύρουν, ώστε να πέσει από το μπαλκόνι του τετάρτου ορόφου στα δάπεδο του τρίτου ορόφου της οικοδομής. Αυτό έγινε διότι δεν είχε τοποθετηθεί προστατευτικό κιγκλίδωμα και θωράκιο στο μπαλκόνι του τετάρτου ορόφου, τα οποία θα εμπόδιζαν την ελεύθερη πτώση του. Από την πτώση του αυτή ο ενάγων υπέστη κάταγμα μετωπιαίου κόλπου, ιγμορείων σφηνοειδών και ηθμοειδών, κάταγμα έξω τοιχώματος του αριστερού οφθαλμικού κόλπου μετά του συστοίχου παπυρώδους πετάλου και κάταγμα δεξιού οφθαλμικού κόγχου. Παρουσίασε δε αιμορραγικό υλικό στη διημισφαιρική μετωπιαία σχισμή, ενδοκράνιο συλλογή κατά το δεξιό μετωπιαίο κόλπο, διάχυτο υπαραχνοειδή αιμορραγία και θλάση του εγκεφάλου μετωποβρεγματικά αριστερά. Τέλος, υπέστη κατάγματα του οπισθίου τόκου της 5^{ης} και 6^{ης} πλευράς, κάταγμα του ηβοϊσχιακού κλάδου αριστερά μετά υποκεφαλικού κατάγματος του αριστερού μηριαίου οστού και εμφάνισε πάρεση αριστεράς χειρός και αριστερού ποδός, με αποτέλεσμα να παρουσιάζει καλή αλλά όχι πλήρη επαφή με το περιβάλλον (βλ. την από 14.9.2000 ιατροδικαστική Έκθεση του ιατροδικαστή Μ.Τ., που ο ενάγων επικαλείται και προσκομίζει νόμιμα). Μάλιστα, λόγω της βαριάς σωματικής και κρανιοεγκεφαλικής βλάβης που υπέστη ο ενάγων νοσηλεύτηκε στη μονάδα της Α' χειρουργικής κλινικής του Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ από 27.6.2000 μέχρι 14.9.2000 (βλ. το από 14.9.2000 εξιτήριο και ενημερωτικό σημείωμα τους ως άνω νοσοκομείου, που επικαλείται και προσκομίζει νόμιμα ο ενάγων). Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι ο πρώτος εναγόμενος κατέβαλλε στον ενάγοντα το ποσό των 15.000 δραχμών για κάθε ημέρα της εργασίας του, ενώ οι λοιποί εναγόμενοι, ως ιδιοκτήτες της ανεγειρόμενης οικοδομής του επικόλλησαν τα ένημα του ΙΚΑ. Μετά το πέρας και την παράδοση του έργου τοποθέτησης των μαρμάρων της οικοδομής από τον ενάγοντα, θα γινόταν από αυτόν και τον πρώτο εναγόμενο η επιμέτρηση των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν και θα υπολογιζόταν η συνολική αμοιβή του σύμφωνα με την έγγραφη προσφορά του και τα συμφωνηθέντα μεταξύ τους. Από τη συνολική αυτή αμοιβή του θα αφαιρούσαν το ποσό που ο εργολάβος κατέβαλλε στον ενάγοντα ως ημερομίσθια και θα του κατεβάλλετο προς εξόφλησή του το υπόλοιπο. Υπό τους όρους αυτούς η σύμβαση που καταρτίστηκε μεταξύ του πρώτου των εναγομένων εργολάβου της οικοδομής και του ενάγοντος υπεργολάβου μαρμαρά αποσκοπούσε στην επίτευξη ενός τελικού αποτελέσματος, της αποπερατώσεως των εργασιών τοποθέτησεως μαρμάρων στην οικοδομή έναντι πάγιας συμφωνημένης κατά μονάδα τετραγωνικού ή τρέχοντος μέτρου, ανάλογα με το είδος της εργασίας, αμοιβής, η πραγμάτωση του οποίου θα είχε ως αποτέλεσμα την αυτόματη λύση της σύμβασης. Καθ' όλο δε το χρόνο της κατασκευής και αποπεράτωσης του έργου, οι ως άνω συμβαλλόμενοι απέβλεπαν όχι στην παροχή εργασίας του ενάγοντος καθ' αυτήν αλλά

στο έργο που επρόκειτο να εκτελεστεί, για την καλή εκτέλεση του οποίου είχε την ευθύνη και έφερε τον κίνδυνο ο ενάγων, ως υπεργολάβος. Και βέβαια ο τόπος και ο χρόνος που παρείχε την εργασία του ήταν προκαθορισμένος, τον τρόπο όμως εκτέλεσής της τον καθόριζε ο ίδιος μέσα στα πλαίσια του χρόνου που έπρεπε να παραδώσει το έργο, χωρίς να τελεί υπό τη νομική εξάρτηση του πρώτου εναγομένου, εργολάβου της οικοδομής. Συνακόλουθα, η σχέση που συνέδεε τους ως άνω συμβαλλομένους ήταν αυτή της σύμβασης έργου. Στην κρίση αυτήν καταλήγει το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη την κατάθεση του μάρτυρος αποδείξεως γιου του ενάγοντος στο ακροατήριο, ο οποίος καταθέτει ότι «ο πατέρας μου θα πληρωνόταν κάθε εβδομάδα και όταν τελείωνε η δουλειά γινόταν καταγραφή των επιπλέον μέτρων που έκανε και γινόταν η εξόφληση. Δηλαδή 15.000 δρχ. καθαρά την ημέρα και 20.000 δρχ. το ένσημο. Τον βοηθό τον πλήρωνε ο πατέρας μου, αλλά στη συγκεκριμένη εργασία δεν είχε βοηθό», σε συνδυασμό με την από 14.2.2001 εξέταση του πρώτου εναγομένου, ως κατηγορούμενου, ενώπιον του Πταισματοδίκη του Θ΄ Τμήματος Θεσσαλονίκης, που ο ενάγων επικαλείται και προσκομίζει νόμιμα, στην οποία ο πρώτος εναγόμενος αναφέρει ότι «Ο Δ.Σ. είχε πάρει υπεργολαβικά την τοποθέτηση μαρμάρων με το μέτρο και μόνος του ρύθμιζε πως θα γίνει αυτή», και τέλος την ως άνω προσφορά του ενάγοντος. Η κρίση αυτή δεν μπορεί να ανατραπεί από την αντικρουόμενη κατάθεση του μάρτυρα απόδειξης – γιου του ενάγοντος, που καταθέτει ότι «ο πατέρας του δεν δούλεψε ως υπεργολάβος ποτέ», αλλά ούτε και από το γεγονός της επικόλλησης ενσήμων ΙΚΑ στον ενάγοντα από τους ιδιοκτήτες της οικοδομής δεύτερο, τρίτο τέταρτο και πέμπτη ενάγοντες, αφού αυτό συνέβαινε και με τους λοιπούς εργολάβους της οικοδομής, αλλά και αποτελεί τον κανόνα σε κάθε νεοαναγειρόμενη οικοδομή στη Θεσσαλονίκη. Επομένως, αφού ο ενάγων και ο πρώτος εναγόμενος εργολάβος της οικοδομής συνδέονταν μεταξύ τους με σύμβαση έργου, όπως βάσιμα ισχυρίζονται οι εναγόμενοι και όχι με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται ο ενάγων, επί της οποίας και μόνον έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του εργατικού δικαίου, η υπό κρίση αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη στην ουσία της. Ενόψει του γεγονότος όμως της επικόλλησης των ενσήμων του ΙΚΑ από τους εναγομένους προς τον ενάγοντα, ο τελευταίος εύλογα αμφέβαλλε για την έκβαση της υπό κρίση δίκης, σε συνδυασμό με την ιδιάζουσα φύση της διαφοράς. Επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 179 ΚπολΔ, πρέπει να συμψηφισθούν τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.